

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 23 mei 1990 door de Gemeenschapsminister van Onderwijs verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "betreffende het onderwijs - II", heeft op 31 mei 1990 het volgend advies gegeven :

I. INLEIDENDE OPMERKINGEN.

1. De omvang van het ontwerp kan verwondering wekken.
Die omvang is niet zonder reden.

De regulering van het onderwijs was en is een aan de wetgever c.q. de decreetgever voorbehouden aangelegenheid.
Dat voorbehouden karakter is evenwel onlangs op een dubbele wijze versterkt :

a) in paragraaf 5 van het herziene artikel 17 van de Grondwet zijn de diverse onderwijsonderdelen uitdrukkelijk vermeld die zaak zijn van al naar het geval de wetgever of de decreetgever. Deze paragraaf 5 luidt thans als volgt : "De inrichting, erkenning of subsidiëring van het onderwijs door de Gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet".

In de parlementaire voorbereiding van de herziening van artikel 17 van de Grondwet wordt dienomtrent de volgende toelichting verstrekt :

"Op die wijze wordt de oorspronkelijke bedoeling van de Grondwetgever geactualiseerd : essentiële beschikkingen inzake onderwijs moeten door verkozen organen vastgesteld worden; uitvoerende organen kunnen slechts optreden in relatie tot dergelijke beschikkingen" (Gedr. St., Senaat, B.Z. 1988; nr. 100/1-1E, blz. 7);

b) overeenkomstig artikel 107ter, § 2, van de Grondwet verleent de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof in haar artikel 1 aan het Arbitragehof de bevoegdheid om de wet of het decreet aan de bepalingen van onder meer artikel 17 van de Grondwet te toetsen en, in voorkomend

.../...

geval, die wets- of decreetsbepaling te vernietigen. Wat het bepaalde in artikel 17, § 5, van de Grondwet betreft, neemt die bijzondere wetsbepaling een uitzonderlijke plaats in inzonderheid ten aanzien van de normeringsbevoegdheid welke eventueel aan de Koning of aan een Gemeenschapsexecutieve zou worden toegewezen. De delegaties van bevoegdheid aan de Vlaamse Executieve vervat in dit ontwerp vallen zonder twijfel onder het toetsingsrecht van het Arbitragehof.

Dat versterken van het voorbehouden karakter van de onderwijsaangelegenheid heeft aldus tot gevolg dat, in vergelijking met vroeger, de onderwijswet of het onderwijs-decreet meer gestoffeerd hoort te zijn.

Voor de toetsing van de voorzieningen welke door de Koning of een Gemeenschapsexecutieve in toepassing van een delegatie zouden vastgesteld zijn, is er eveneens een rechter bijgekomen : artikel 15 van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen (artikel 17 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State) verleent aan de Raad van State, afdeling administratie, de mogelijkheid om een besluit dat met onder meer artikel 17 van de Grondwet niet in overeenstemming is, te schorsen, in voorkomend geval achteraf te vernietigen.

Uit de voorgaande beschouwingen mag volgen dat de ruimte voor regulering welke al naar het geval aan de Koning of aan een Gemeenschapsexecutieve kan worden gelaten, enger en fragieler is geworden - zowel in haar bestaan als in de toepassing ervan - en dat, inzonderheid ten gevolge van de

.../...

bepalingen omtrent het toetsingsrecht van de rechter, de wet of het decreet op een meer omstandige wijze dan voorheen de voorzieningen op het stuk van het onderwijs zal moeten vaststellen.

Die nieuwe stand van zaken noopt eenieder die bij de voorbereiding van een decreet betrokken is, nauwkeurig toe te kijken op de draagwijdte van de in het ontwerp opgenomen toewijzingen van bevoegdheid aan de Executieve. Men zal daarbij voor ogen houden dat elke zienswijze dienomtrent met het nodige voorbehoud wordt gegeven, vermits het de bovenvermelde rechters zullen zijn die finaal erover beslissen wat in het decreet moet en wat met toepassing van een delegatie in een besluit mag. Zolang geen vaste rechtspraak omtrent de uitleg van de reikwijdte van artikel 17, § 5, van de Grondwet gevestigd is, zullen inzonderheid de Gemeenschapsexecutieven met die rechtsonzekerheid moeten leven.

2. Overeenkomstig het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 tot regeling van de administratieve en begrotingscontrole moet het ontwerp aan het uitdrukkelijk akkoord van de Gemeenschapsminister bevoegd voor de begroting worden voorgelegd. Dat akkoord is gevraagd doch is alsnog niet gegeven. Voor het overige zijn de voorgeschreven voorafgaande formaliteiten vervuld.

3. Enkele bepalingen van het ontwerp hebben rechtstreeks of zijdelings betrekking op de ARGO. Zolang die bepalingen geen wijzigingen brengen aan de bevoegdheid welke

.../...

aan de ARGO als inrichtende macht van het gemeenschapsonderwijs is opgedragen of de organisatie van de ARGO niet essentieel raken, mag worden aangenomen dat er geen reden is om toepassing te maken van de regel vervat in artikel 17, § 2, van de Grondwet omtrent de voorgeschreven tweederde meerderheid.

4. De memorie van toelichting is niet altijd aangepast aan de wijzigingen die in de loop van de voorbereiding aan het ontwerp werden aangebracht. Om misverstanden te vermijden zal de memorie van toelichting best worden herzien.

5. Bij de lezing van dit advies zal men oog hebben voor de termijn welke aan de Raad van State voor het onderzoek van het ontwerp en de advisering dienomtrent gelaten is.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING.

Opschrift.

Men kan vaststellen dat het ontwerp een zelfde opschrift draagt als het decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs, zij het met toevoeging van het Romeinse cijfer II. Om verwarring in de identificering van het decreet te voorkomen, zal men steeds ervoor moeten waken dat Romeinse cijfer II niet te vergeten.

TITEL I. - WERKINGSMIDDELEN .

.../...

Artikel 2.

Uit de toelichting verstrekt door de gemachtigde van de Gemeenschapsminister van Onderwijs blijkt dat :

- met "het in het voorbije begrotingsjaar toegekende bedrag aan werkingsmiddelen" niet de vastgelegde of de effectief aangewende middelen, maar de in de begroting ingeschreven middelen worden bedoeld, inbegrepen de middelen voorzien in titel IV van de begroting;
- met "de parameters" de verhouding 60 % vaste kosten tegen 40 % variabele kosten wordt bedoeld, dit wil zeggen "0,6" en "0,4" in de formules A1 en A2;
- de "index van de consumptieprijzen einde volgend begrotingsjaar", de "index van de consumptieprijzen einde lopend begrotingsjaar", de "index van de consumptieprijzen van de eenheidslonen einde volgend begrotingsjaar" en de "index van de consumptieprijzen van de eenheidslonen einde lopend begrotingsjaar" door de Executieve worden geraamd met het oog op de opmaak van de begroting; het over- of onderschatten van deze cijfers is mogelijk, maar zal op lange termijn automatisch gecorrigeerd worden;
- met "begrotingsinstructies" de instructies in verband met de opmaak van de begroting worden bedoeld, die jaarlijks in een omzendbrief worden opgenomen;
- het niet de bedoeling is dat de parameters 0,6 en 0,4 die "gelden voor vier jaar" (1991 tot 1994), in 1995 zouden vervallen indien ze niet bij decreet zijn aangepast.

.../...

Voor paragraaf 1 wordt de volgende tekst voorgesteld
:

"De werkingsmiddelen voor enerzijds het gemeenschapsonderwijs en anderzijds het gesubsidieerd onderwijs worden jaarlijks bepaald door de in de begroting van het vorige begrotingsjaar voorziene bedragen voor werkingsmiddelen te vermenigvuldigen met de aanpassingscoëfficiënten A1 en A2, die als volgt worden berekend :

A1 = ...;

A2 =

De parameters 0,4 en 0,6 gelden minstens voor vier jaar" (1).

Paragraaf 3 kan als overbodig geschrapt worden, aangezien hoofdstuk 1 op 1 januari 1991 in werking treedt (artikel 15) en er sprake is van het vorige begrotingsjaar wat uiteraard op 1990 slaat.

(1) De bepaling dat de ramingen door de Vlaamse Executieve worden vastgesteld in de begrotingsinstructies, wordt beter weggelaten. Ten eerste worden die ramingen, net als de andere parameters (zoals het aantal regelmatige leerlingen van het voltijds onderwijs), eigenlijk door de Vlaamse Raad bij de aanneming van de begroting vastgesteld (weliswaar op voorstel van de Executieve) en ten tweede heeft het weinig zin te bepalen dat ze in de begrotingsinstructies worden opgenomen.

.../...

Paragraaf 4 redigere men als volgt :

"De Vlaamse Executieve bepaalt de datum waarop deze regeling mede van toepassing wordt op het deeltijds kunstonderwijs".

De bepaling dat artikel 100 op die datum ophoudt uitwerking te hebben (paragraaf 4, tweede lid), dient in artikel 100 opgenomen te worden.

Artikel 3.

Om bestaanbaar te zijn met artikel 17, § 5, van de Grondwet, moeten in de formulering van de delegatie de criteria worden aangegeven aan de hand waarvan de Vlaamse Executieve het bedoelde puntengewicht zal bepalen.

Artikel 5.

In de bepalingen volgende op het derde en het vierde streepje wordt afgeweken van de algemene regels vervat in de wet van 14 juli 1976 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en in de besluiten welke in uitvoering van die wet zijn vastgesteld. Overeenkomstig artikel 1, § 1, van die wet is deze van toepassing op de Staat zomede op elke andere publiekrechtelijke rechtspersoon. Men weet dat luidens artikel 6, § 1, VI, tweede lid, 2E, tweede lid, 1E, van de bijzondere wet van 8 augustus

.../...

1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988, alleen de nationale overheid bevoegd is om algemene regels inzake overheidsopdrachten vast te stellen.

Uit het arrest van het Arbitragehof nr. 36 van 10 juni 1987 mag men afleiden dat voor de maatregelen welke op de Economische Monetaire Unie een invloed hebben, voor de Gemeenschappen dezelfde bevoegdheidsverdelende regels van toepassing zijn als voor de Gewesten.

Nu is het wel zo dat het ontworpen artikel 5 gedeeltelijk de herneming is van het bepaalde in artikel 36bis van de wet van 29 mei 1959 dat betrekking heeft op het gesubsidieerd onderwijs. Het Arbitragehof ontzegt evenwel aan de decreetgever de bevoegdheid om in een decreet bepalingen over te nemen van een nationale wet die op de uitoefening van een nationale bevoegdheid betrekking hebben (zie onder meer arrest nr. 15/90 van 5 april 1990, overweging B17).

Artikel 5 dient derhalve uit het ontwerp te worden geschrapt.

Artikel 7.

In artikel 36, § 1, van de wet van 29 mei 1959 wordt uitdrukkelijk ingeschreven dat de werkingstoelagen, welke zoals voorheen uitbetaald worden aan de inrichtende macht, voortaan mogen aangewend worden voor al de onderwijsinstellingen welke tot een zelfde inrichtende macht behoren.

.../...

In de memorie van toelichting wordt bovendien vermeld dat tegelijk de controle op de aanwending van de middelen - welke controle door de Vlaamse Executieve zal worden georganiseerd - zal worden afgezwakt.

Op het stuk van aanwending der werkingstoelagen wordt aldus aan de inrichtende macht een grotere vrijheid van keuze gelaten. Die vrijheid van de inrichtende macht kan met name ten aanzien van de leerling of de student die onderwijs volgt, tot een ongelijkheid in bescherming leiden al naar dat onderwijs in een school van het gemeenschapsonderwijs of gesubsidieerd officieel onderwijs dan wel in een school van het gesubsidieerd vrij onderwijs wordt gevolgd. Artikel 6 van de Grondwet dat in hoofde van de overheidsorganen ten aanzien van de rechtsonderhorige een verplichting van gelijke behandeling oplegt, is inderdaad, wat die zijde van de gelijkheid voor de wet betreft, op privaatrechtelijke rechtspersonen niet van toepassing. Om ten volle uitvoering te geven aan de in de Grondwet bedoelde gelijkheid voor de wet of het decreet, moet het ontwerp derhalve worden aangevuld met een bepaling naar luid waarvan, wat de aanwending van de werkingstoelagen betreft, door de inrichtende macht van een onderwijsinstelling in het gesubsidieerd vrij onderwijs aan alle leerlingen of studenten, ouders, personeelsleden en onderwijsinstellingen een gelijkheid als bedoeld in vermeld artikel 17, § 4, gewaarborgd moet worden.

+

Nog in het nieuwe artikel 36, § 1, van de wet van 29 mei 1959 wordt eveneens uitdrukkelijk vermeld dat, steeds ter zake van de aanwending van de werkingstoelage, de bedoelde

.../...

overheidscontrole geen betrekking mag hebben "op de opportuniteit van de aanwending".

Vraag is of met de beoogde deregulering de ARGO, op het stuk van overheidstoezicht, niet in een rechtsongelijke behandeling wordt geplaatst ten aanzien van de inrichtende machten van het vrij onderwijs. Immers, in artikel 60, § 1, van het ARGO-decreet van 19 december 1988 is bepaald dat de ARGO in de persoon van een commissaris van de Vlaamse Executieve onder het toezicht van de Vlaamse Executieve staat, onder meer wat betreft de "financiële orthodoxie" van haar beleid. Het is niet uitgesloten dat in de feiten de begrippen "opportuniteit" en "financiële orthodoxie" minstens voor een deel een zelfde inhoud hebben. Is dat zo, dan is aan de ARGO, wat de aanwending van de middelen betreft, een minder grote beslissingsruimte gelaten dan aan de inrichtende machten van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Artikel 11.

Deze bepaling, die de bevoegdheid van het Rekenhof wijzigt, ligt buiten de bevoegdheid van de Vlaamse Raad (zie de artikelen 50, § 2 en 71, § 1 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten).

TITEL II. -DE VERDELING VAN DE MIDDELEN BESTEMD VOOR ONROERENDE INVESTERINGEN IN HET ONDERWIJS.

Artikel 16.

Met betrekking tot de gelijke behandeling van het gesubsidieerd officieel en het gesubsidieerd vrij onderwijs kan verwezen worden naar de opmerkingen die de Raad van State ter zake formuleerde bij de regeling opgenomen in het decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs (2). Voor zover bekend is die regeling niet aangevochten voor het Arbitragehof.

Luidens de memorie van toelichting wordt met het voorliggend ontwerp de overgangsregeling die was opgenomen in artikel 17, § 1, b, van de schoolpactwet, vervangen door een definitieve regeling. Op grond van artikel 25 blijft die overgangsregeling evenwel nog gelden voor het gesubsidieerd provinciaal en gemeentelijk onderwijs tot het decreet in werking treedt waarbij de gemeenten en provincies voor hun onroerende investeringen inzake onderwijs toegang wordt verleend tot het Investeringsfonds.

+

Artikel 16 bevat een aantal - niet alle - regels voor de berekening van de middelen die jaarlijks op de begroting zullen uitgetrokken worden voor onroerende investeringen in het onderwijs. Het resultaat van die berekening, welke verder wordt verduidelijkt in de memorie van toelichting, is te vinden in artikel 17, § 1.

De regels opgenomen in artikel 16 hebben dus slechts een indicatieve waarde; ze geven enkel gedeeltelijk aan hoe de bedragen opgenomen in artikel 17, § 1, zijn berekend.

(2) Raad van State, advies L. 19.058/1 van 11 mei 1989, Gedr. St., Vlaamse Raad, 1988-89, nr. 222/1, blz. 37 en volgende.

Artikel 17.

Duidelijkheidshalve schrijve men in paragraaf 1 :
"... gelden telkens volgende bedragen : ...".

Artikel 21.

Door deze bepaling zijn de waarborgen ingesteld in artikel 19, §§ 1 en 2, van de schoolpactwet niet van toepassing op de aankoop van zware didactische apparatuur. Het ontwerp voorziet niet in andere waarborgen.

Artikel 23.

Uit de memorie van toelichting bij het decreet van 5 juli 1989 blijkt duidelijk dat het de bedoeling van de decreetgever was voor het begrotingsjaar 1989 een voorlopige regeling in te voeren (3), ervan uitgaande dat uiterlijk op 1 oktober 1989 een ontwerp zou worden ingediend voor een duurzame regeling (4). Bij het uitblijven ervan zou vanaf 1 oktober en tot uitputting van de kredieten 1989 worden overgeschakeld van leningsmachtigingen naar dotaties voor het gesubsidieerd vrij onderwijs (5). Daarom werd in artikel 86 van bedoeld decreet bepaald dat voor het begrotingsjaar 1990 de verdeling van de investeringsmiddelen over de verschillende netten afhankelijk werd gemaakt van de bekrachtiging door de

(3)Ibid., blz. 7.

(4)Ibid., blz. 8.

(5)Ibid., blz. 8-9.

Vlaamse Raad van het in artikel 17, § 1, b, van de schoolpactwet bedoelde besluit van de Vlaamse Executieve.

De voorlopige regeling gold bijgevolg alleen vanaf 1 oktober 1989 en tot uitputting van de kredieten 1989. De verdeling van de investeringsmiddelen voor 1990 vereiste het optreden van de decreetgever. Voor de volgende begrotingsjaren was niet in een regeling voorzien.

De Raad van State heeft geen weet van een bekrachtiging door de decreetgever van de verdeling van de investeringskredieten voor het begrotingsjaar 1990.

Door de opheffing van voornoemd artikel 86 vervalt voor de begrotingskredieten 1990 het vereiste van decretale bekrachtiging op 1 januari 1991. Nochtans is, overeenkomstig artikel 17, § 5, van de Grondwet, de regeling van de investeringsmiddelen, dus in voorkomend geval de bekrachtiging ervan, zaak van de decreetgever.

TITEL III. - BUITENGEWOON ONDERWIJS.

Artikel 36.

In de nieuwe tekst van artikel 6, § 1, van het koninklijk besluit nr. 66 van 20 juli 1982 lijkt men in de eerste zin te moeten schrijven : "georganiseerd worden in de instellingen van het gemeenschapsonderwijs".

Artikel 43.

Deze overgangsbepaling kan als volgt gestructureerd worden :

"De onderwijsinstellingen waaraan na 1 februari 1990 en uiterlijk tot 31 augustus 1990 op basis van artikel 11, § 3, van het koninklijk besluit nr. 65 van 20 juli 1982 tot ..., artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 66 van 20 juli 1982 tot ..., artikel 5 van het koninklijk besluit nr. 67 van 20 juli 1982 tot ... of artikel 5 van het koninklijk besluit nr. 184 van 30 december 1982 tot ... een uitbreiding van het urenpakket is toegekend, behouden die uitbreiding op 1 september 1990 op voorwaarde dat de stijging van het aantal leerlingen op die datum nog steeds minstens 10 procent bedraagt".

.../...

TITEL IV. - SECUNDAIR ONDERWIJS.

Hoofdstuk 1 regelt de organisatie van het secundair onderwijs, zowel het voltijdse als het deeltijdse onderwijs.

Die bepalingen komen onmiddellijk of geleidelijk in de plaats van die welke in de wet van 19 juli 1971 betreffende de algemene structuur en de organisatie van het secundair onderwijs en in de uitvoeringsbesluiten ervan zijn vervat.

Met name in verband met de "structuur" van het voltijds secundair onderwijs wordt in de memorie van toelichting op het stuk van de van toepassing zijnde constitutionele beginselen van gelijkheid en vrijheid van onderwijs een omstandige uitleg verstrekt.

Het mag hier volstaan bij de tekst en bij de uitleg twee beschouwingen te maken :

1.wat de term "structuur" betreft, komt het ontwerp opnieuw tot de orthodoxe inhoud ervan, zijnde, zoals onder artikel 171 van het ontwerp en in de memorie van toelichting is gesteld, "de grote indelingen binnen een onderwijsniveau en de duur van deze indelingen". De term "structuur" zoals die voorkomt in de wet van 19 juli 1971 en in de besluiten welke ter uitvoering ervan werden vastgesteld, blijkt inderdaad tot verwarring aanleiding te hebben gegeven.

De structuur, zoals bedoeld in het ontwerp, wordt eenvormig, zonder mogelijkheid van afwijking. Binnen die structuur is er evenwel ruimte voor conceptuele opties die op diverse

.../...

gronden kunnen steunen en waarover de inrichtende macht beslist;

2.bij de benadering van de structuurproblematiek vanuit constitutioneel oogpunt zal men - ofschoon de hiernavermelde beginselen in de toepassing ineenvloeien - een principieel onderscheid maken vooral tussen de vrijheid van onderwijs (grondwetsartikel 17, § 1), de gelijkheid in onderwijs (grondwetsartikel 17, § 4) en de aan de wet-en decreetgever voorbehouden aard van de onderwijsaangelegenheid (grondwetsartikel 17, § 5).

Het onderwijs is een collectieve voorziening van het aanbod-type. Het aangeboden is zaak van de inrichtende macht welke zich voor de financiering of de subsidiëring van haar onderwijsactiviteiten naar de voorschriften van de wet-of decreetgever te schikken heeft. In hoofde van de ouders en van hen die onderwijs volgen is aan de door de Grondwet beschermde vrijheid van onderwijs voldaan, wanneer de betrokkenen tussen het aangeboden vrij kunnen kiezen. Voor de op levensbeschouwelijke gronden stoelende keuze bevat de Grondwet een bijzondere voorziening.

Aan het grondwettelijk vereiste van gelijkheid in onderwijs is voldaan wanneer de inrichtende macht in gelijke omstandigheden onderwijs kan aanbieden en de ouders en zij die onderwijs volgen in gelijke omstandigheden op het aanbod kunnen ingaan. In vergelijking met de wet van 19 juli 1971 en de in uitvoering ervan vastgestelde besluiten innoveert het ontwerp, zoals onder 1 al is opgemerkt. In de aan de inrichtende machten gelaten programmatorische, methodologische of pedagogische

.../...

opvullingen, lijkt, althans in zover de Raad van State zulks kan nagaan, geen rechtsongelijkheid te zijn ingebouwd. Het voorzien in een afwijkingsmogelijkheid in een decreet schendt op zichzelf niet het beginsel van de rechtsgelijkheid.

Ten slotte is er de aan de wet- of decreetgever voorbehouden aard van de aangelegenheid, waarover in de inleiding van dit advies al is gehandeld. Op dat punt is duidelijk de bedoeling aanwezig om met het ontwerp tegemoet te komen aan het bepaalde in artikel 17, § 5, van de Grondwet : de structuur van het secundair onderwijs, de organisatie van de studies en het minimumlesrooster worden in het ontwerp zelf vrij uitvoerig geregeld. Verder in het advies zullen wel enkele opmerkingen worden gemaakt bij aan de Vlaamse Executieve verleende delegaties.

Wat de rol van de decreetgever in de normering betreft, spreekt het vanzelf dat, binnen de in de Grondwet vastgelegde lijnen zoals zoëven uiteengezet, het bij uitsluiting zaak van de wet- of decreetgever is de regelen vast te stellen welke naar zijn oordeel de maatschappelijke noden ter zake van onderwijs met de budgettaire mogelijkheden bestaanbaar maken.

Artikel 45.

Luidens paragraaf 1, tweede lid, kan de Vlaamse Executieve een onderwijs met een tijdelijk karakter organiseren of subsidiëren. Aan de Raad van State is medegedeeld dat

.../...

hierdoor wordt beoogd een mogelijkheid te scheppen om onderwijsexperimenten door te voeren.

De aan de Vlaamse Executieve gegeven delegatie is evenwel te ruim. Om ze bestaanbaar te maken met artikel 17, § 5, van de Grondwet moet de basisregeling voor "onderwijs met een tijdelijk karakter", althans voor zover ze afwijkt van de andere regelen van het decreet, in het decreet zelf opgenomen worden of moeten minstens criteria worden bepaald waardoor de Executieve zich zal moeten laten leiden.

Artikel 49.

Paragraaf 5, 6E, van dit artikel maakt het mogelijk om in de derde graad van het beroepssecundair onderwijs, onderwijs te organiseren volgens een modulair stelsel, waarvan de Vlaamse Executieve de modaliteiten vaststelt.

Deze delegatie aan de Executieve is eveneens te ruim. Om ze bestaanbaar te maken met artikel 17, § 5, van de Grondwet, moeten in het decreet minstens de criteria voor het optreden van de Vlaamse Executieve worden bepaald.

Artikel 51.

Deze bepaling geeft aan de Vlaamse Executieve de opdracht om de regelen te bepalen volgens welke de leerlingen die hun studies in het voltijds secundair onderwijs hebben aangevat voor het in werking treden van afdeling 2 (van hoofdstuk 1), hun studies kunnen voltooien.

.../...

Dergelijke delegatie aan de Executieve is te ruim. Ook hier behoort het decreet minstens de desbetreffende criteria te bepalen.

Artikel 52.

Het maximum aantal wekelijkse lesuren dat in het secundair onderwijs wordt verstrekt, is door artikel 75 van het ontwerp, dat artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 2 van 21 augustus 1978 wijzigt, vastgesteld op 32 lesuren.

Van dat maximum aantal moeten luidens paragraaf 1 van artikel 52, in het eerste leerjaar van de eerste graad, ten minste 27 wekelijkse lesuren worden besteed aan de in paragraaf 3 bedoelde basisvorming.

Voor de vijf resterende lesuren is er dus volledige vrijheid om binnen het eigen onderwijsconcept van een instelling, onderwijs in andere vakken te verstrekken.

Overeenkomstig paragraaf 2 kan de Vlaamse Executieve bovendien onder door haar te bepalen modaliteiten, een afwijking van het minimum aantal wekelijkse lesuren verlenen.

Zoals paragraaf 2 evenwel is gesteld zou de Vlaamse Executieve eerst een algemeen besluit moeten nemen waarvan zij vervolgens, op aanvraag, gebruik kan maken. In zoverre die delegatie een regelingsbevoegdheid inhoudt is zij te ruim ten aanzien van het bepaalde in artikel 17, § 5, van de Grondwet.

.../...

Het verdient de voorkeur in het decreet te voorzien in de mogelijkheid, in hoofde van de Vlaamse Executieve, van het verlenen van individuele afwijkingen met vermelding, in het decreet, van de criteria op grond waarvan die afwijkingen kunnen toegestaan worden.

Paragraaf 2 dient in die zin te worden herschreven.

In paragraaf 4, tweede lid, dient men te schrijven :
"... op grond van minstens eenzelfde minimumleerplan dat ...".

Artikel 53.

Bij paragraaf 4 dient de opmerking welke bij artikel 52, § 2, is gemaakt in verband met de delegatie aan de Vlaamse Executieve, te worden herhaald.

Artikel 56.

In paragraaf 1, 1E, tweede zin, schrappe men het woord "ondermeer".

In paragraaf 2 schrijve men :

"... door de Vlaamse Executieve bepaalde regelen, worden aangepast al naar de geleidelijke invoering van de structuur, ...".

Artikel 58.

.../...

In 4E en 5E wordt de Vlaamse Executieve de mogelijkheid gegeven om een "aanwendingspercentage" van het aantal uren-leraar vast te leggen. Het is duidelijk dat deze delegatie verband houdt met de budgettaire mogelijkheden.

Artikel 60.

Luidens artikel 60, 1E, vierde streepje, wordt in de wet van 19 juli 1971 betreffende de algemene structuur en de organisatie van het secundair onderwijs, onder meer artikel 11 opgeheven. Paragraaf 4 van dit artikel bevat een regel die op het pensioen van bepaalde leden van het onderwijzend personeel betrekking heeft.

Naar luid van artikel 59bis, § 2, 2E, c), van de Grondwet is de pensioenregeling zaak van de nationale overheid. De Vlaamse Raad kan bijgevolg een bepaling van die aard niet opheffen.

Artikel 61.

Deze bepaling verleent de Vlaamse Executieve een delegatie om een aantal "wettelijke" bepalingen op te heffen naarmate zij vervangen worden door "reglementaire" bepalingen.

.../...

Om dit artikel bestaanbaar te maken met artikel 17, § 5, van de Grondwet moet het zo worden herschreven dat de bedoelde wetsbepalingen bij het decreet worden opgeheven, maar dat de opheffing ervan in werking treedt op een door de Vlaamse Executieve te bepalen datum.

Het is niet duidelijk waarom in 4E een aantal bepalingen van de wetten op het lager onderwijs worden opgeheven. In ieder geval werd artikel 4 reeds opgeheven bij de wet van 29 juni 1983 en artikel 51 bij de wet van 14 juli 1975.

Artikel 65.

Dit artikel beperkt de mogelijkheid tot organisatie en subsidiëring van het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Zoals artikel 65 is geredigeerd komt het in botsing met de vrijheid van onderwijs en schendt het bijgevolg artikel 17, § 1, van de Grondwet. De opmerking klemmt des te meer daar de mogelijkheid om het bedoelde onderwijs te organiseren niet van normen wordt afhankelijk gesteld.

Artikel 81.

.../...

Dit artikel verleent de Vlaamse Executieve een delegatie om een afdeling van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens op te heffen.

Om artikel 81 bestaanbaar te maken met artikel 17, § 5, van de Grondwet moet ook dit artikel zo worden herschreven dat de bedoelde wetsbepalingen bij decreet worden opgeheven, maar dat de opheffing ervan in werking treedt op een door de Vlaamse Executieve te bepalen datum.

Artikel 84.

In 3E dienen de in paragraaf 7 in te voegen woorden te luiden als volgt : "of voor meerderjarige leerplichtigen van vreemde nationaliteit".

Artikel 85.

In 2E wordt aan de Vlaamse Executieve een delegatie gegeven "om de modaliteiten, de normering en de financiering van de erkende vormingen" te bepalen. Aangezien het hier niet gaat om "onderwijs" in de zin van artikel 17 van de Grondwet, doch om "vorming" in de zin van artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, is artikel 17, § 5, van de Grondwet niet van toepassing.

Artikel 86.

.../...

Artikel 5, § 1, eerste lid, van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht bepaalt de bevoegdheid van de politierechtbank ten aanzien van bepaalde inbreuken op genoemde wet. De Vlaamse Raad is voor die aangelegenheid niet bevoegd, zelfs niet om aanpassingen van louter tekstuele aard door te voeren. De wijziging in het 1E van artikel 86 dient geschrapt te worden.

Het artikel kan dan worden geredigeerd als volgt :

"In artikel 5, § 1, tweede lid, van dezelfde wet worden de woorden "elke minderjarige" vervangen door de woorden "elke leerplichtige".

Artikel 87.

Aan artikel 86 zoals het na de schrapping van 1E tot het bepaalde in 2E is herleid, kan geen terugwerkende kracht worden verleend : de term "leerplichtige" kan in bepaalde gevallen ruimer zijn dan de voorheen bedoelde "minderjarige", doordat de leerplicht doorloopt tot aan het einde van het schooljaar waarin de leeftijd van achttien jaar wordt bereikt.

De eerste zin zou eenvoudiger kunnen gesteld worden als volgt :

"Artikel 84 treedt in werking op 1 mei 1990".

.../...

TITEL V - DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS.

Teneinde titel V logischer te structureren, kan men van artikel 90, § 1 (toepassingsgebied) het eerste artikel van deze titel maken en § 2 samenvoegen met artikel 88 (definities).

Artikel 88 .

De definitie in artikel 88 is er een van het deeltijds onderwijs, niet van het deeltijds kunstonderwijs. Men schrijve bijgevolg : "... wordt het kunstonderwijs verstaan ...".

Artikel 89 .

De delegatie die in artikel 89 aan de Vlaamse Executieve wordt gegeven, is vrij ruim. Het komt de Vlaamse Raad toe de basisregelen van het deeltijds kunstonderwijs vast te stellen.

Artikel 90 .

Paragraaf 2, 5E, is een overbodige herhaling van het bepaalde in artikel 92, § 1. Er is trouwens een discrepantie tussen beide : in § 2, 5E, is sprake van de studierichting "Woordkunst", terwijl die studierichting volgens artikel 92, § 1, en artikel 93 "Woord" heet.

.../...

Artikel 95 .

Artikel 95 bevat geen normatieve bepalingen en mag dus geschrapt worden.

Artikel 96 .

De vermelding "voor bepaalde opties" in paragraaf 2, 4E, heeft geen zin, indien in het ontwerp niet wordt bepaald welke deze opties zijn.

Artikel 97 .

Aan de Raad is meegedeeld dat paragraaf 2 moet worden gelezen als volgt :

"De afwijking bedoeld in § 1 geldt slechts tot en met het schooljaar 2000-2001 voor de instellingen die op dat ogenblik nog een filiaal hebben buiten het arrondissement Brussel-Hoofdstad".

Artikel 100 .

Deze bepaling strijdt met artikel 17, § 5, van de Grondwet. Om behouden te blijven moet ze worden aangevuld met de essentiële bepalingen ter zake.

.../...

Die opmerking geldt des te meer daar de gemachtigde verklaard heeft dat de toepassing van artikel 100 niet noodzakelijk beperkt is in de tijd, omdat de Vlaamse Executieve uit artikel 2, § 4, van het ontwerp weliswaar de bevoegdheid put om de artikelen 2 en 3 ook op het deeltijds kunstonderwijs van toepassing te maken, maar niet verplicht is dit te doen.

Artikel 101.

In paragraaf 1 lijkt men te moeten lezen : "... en het deeltijds kunstonderwijs ...".

Artikel 104.

De bepaling van paragraaf 6, welke aan artikel 4 van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs wordt toegevoegd, herneemt tekstueel de bepaling van artikel 11, § 4, van de wet van 19 juli 1971 betreffende de algemene structuur en de organisatie van het secundair onderwijs.

Zoals bij artikel 60 is uiteengezet, betreft deze bepaling de regeling van pensioenen in het onderwijs, welke materie overeenkomstig artikel 59bis, § 2, 2E, c, van de Grondwet aan de nationale overheid is voorbehouden.

Het staat de decreetgever niet wetsbepalingen, welke op de uitoefening van een nationale bevoegdheid betrekking

.../...

hebben, in een decreet over te nemen (zie onder meer arrest nr. 15/90 van 5 april 1990, overweging B 17).

TITEL VI - HOGER ONDERWIJS .

Artikel 105 .

Volgens de gemachtigde dient men deze bepaling als volgt te lezen :

"Artikel 10, § 4, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 18 februari 1977, wordt opgeheven op de datum dat uitvoering is gegeven aan artikel 10, §§ 1 tot 3 van dezelfde wet".

Artikelen 117 en 118 .

Zoals de Raad van State vroeger reeds heeft opgemerkt, zijn de Gemeenschappen, overeenkomstig artikel 92bis, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ertoe gehouden een samenwerkingsakkoord te sluiten "... voor de regeling van de aangelegenheden die betrekking hebben op de Zeevaartschool te Oostende en te Antwerpen ..." waar het hoger maritiem onderwijs wordt georganiseerd (6).

(6)Gedr. St., Vlaamse Raad, 1988-89, nr. 222/1, blz. 43-44.

Regels die de samenwerkingsakkoorden betreffen moeten, overeenkomstig artikel 124bis van de bijzondere wet van 16 januari 1989 op het Arbitragehof, als bevoegdheidsverdelende regels in de zin van de artikelen 1 en 26 van dezelfde wet worden beschouwd, en kunnen bijgevolg aan de beoordeling van het Arbitragehof worden voorgelegd.

Het bepaalde in genoemd artikel 92bis, § 4, - naar de letter genomen - houdt in dat de bepalingen van de artikelen 117 en 118 van het ontwerp niet dan langs het mechanisme van een samenwerkingsakkoord tot stand kunnen worden gebracht.

Die opmerking is van overeenkomstige toepassing op de artikelen 126 tot 129.

Artikelen 119 en 120 .

In deze artikelen worden de Jesoda-Hatora en Beth-Jacob Normaalschool te Antwerpen uitdrukkelijk uitgesloten van het toepassingsgebied van het koninklijk besluit nr. 301 van 31 maart 1984 houdende vaststelling van de minimale studentenbevolking van de afdelingen van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan.

Een zodanige regeling kan ten aanzien van het gelijkheidsbeginsel verantwoord zijn wanneer voor het

.../...

onderscheid een objectieve en redelijke verantwoording voorhanden is (7).

Artikel 122.

Overeenkomstig de toelichting verstrekt door de gemachtigde ambtenaar leze men in de eerste zin van de nieuwe paragraaf 10 : "... op grond van een gemotiveerd advies van de bevoegde afdeling van de Vlaamse Onderwijsraad en in afwachting van ...".

Artikel 130.

De bepaling onder artikel 130 is derwijze gepersonaliseerd dat onvermijdelijk de vraag moet worden gesteld naar de bestaanbaarheid ervan met de artikelen 6, 6bis en 17, § 4, van de Grondwet.

Uit de nochtans zeer omstandige uitleg welke omtrent die bepaling in de memorie van toelichting is verstrekt kan niet worden afgeleid of deze in overeenstemming is met de rechtspraak van het Arbitragehof op het stuk van de gelijkheid voor de wet.

TITEL VII. - ONDERWIJS VOOR SOCIALE PROMOTIE.

(7) Arbitragehof, arrest nr. 21/89 van 13 juni 1989, overweging B.4.5.b. e.v., Arbitragehof; arrest nr. 22/89 van 28 september 1989, overweging B.4.8.b. e.v.; Arbitragehof, arrest nr. 23/89 van 13 oktober 1989, overweging B.1.3. e.v.

Artikel 143.

De bepaling strekt ertoe de ministeriële omzend-
brieven van 19 augustus 1981 en 17 september 1981 houdende

invoering van een systeem van urenbank voor het onderwijs voor sociale promotie, respectievelijk in het gesubsidieerd vrij en het gesubsidieerd officieel onderwijs, te bekrachtigen.

In de regel is een ministeriële omzendbrief geen akte van regelgeving, waaruit moet volgen dat hij niet voor bekrachtiging in aanmerking komt.

Indien men het nodig acht de beslissingen welke in de bedoelde periode met toepassing van deze omzendbrieven werden genomen, te bevestigen, dan ware de bepaling beter in die zin geformuleerd.

Artikel 144.

De opmerking welke werd gemaakt bij artikel 58, 4E en 5E, dient hier te worden herhaald.

TITEL VIII. - LOKALE AUTONOMIE EN INSPRAAKREGELING.

Luidens de toelichting die door de gemachtigde is verstrekt, raakt titel VIII in geen enkel opzicht aan de bestaande onderhandelings- of overlegprocedures met de representatieve vakorganisaties.

De inspraakregeling opgenomen in het ontwerp staat dus los van de wet van 19 december 1974, tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, die krachtens artikel 87, § 5, van de bijzondere

.../...

wet van 8 augustus 1980 tot de bevoegdheid van de nationale wetgever behoort.

Uit artikel 150 blijkt dat de inspraakregeling in drie fasen tot stand komt.

In een eerste voorlopige fase (van 1 september 1990 tot 1 september 1991) werkt de regeling opgenomen in het ontwerp slechts gedeeltelijk : indien niet wordt overlegd met de oudervereniging, kan daar geen sanctie aan verbonden worden.

De vertegenwoordiging van de ouders is slechts precair geregeld : volgens de gemachtigde kan alleen de oudervereniging die door de betrokken inrichtende macht wordt aanvaard een afvaardiging "voordragen".

Tijdens de tweede fase (van 1 september 1991 tot de Vlaamse Executieve paragraaf 6 heeft uitgevoerd) wordt de niet-naleving van de overlegverplichting met de vertegenwoordigers van de ouders gesanctioneerd met de inhouding van de toelagen (8). De vertegenwoordiging van de ouders is ook in deze fase precair geregeld en eigenlijk overgelaten aan de inrichtende machten.

Tijdens de derde en definitieve fase (vanaf de inwerkingtreding van het uitvoeringsbesluit van artikel 147, § 6) wordt in de schoolraad overlegd. Volgens de gemachtigde zal deze schoolraad worden verkozen naar het voorbeeld van de regeling opgenomen in het ARGO-decreet. Over de regeling

(8) Behoudens in het geval dat er geen oudervereniging bestaat (memorie van toelichting, blz. 50).

inzake de schoolraad wordt onderhandeld. Indien vo, ' o, ' r 1 april 1991 een overeenkomst wordt bereikt, wordt deze bij besluit van de Executieve bekrachtigd, zoniet zal de Executieve, aldus de memorie van toelichting, met ingang van 1 september 1991 een geëigende inspraakstructuur opleggen.

Artikel 147.

In de paragrafen 1 tot 3 is telkens sprake van de personeelsafvaardiging of de afvaardiging van de ouders "voorgedragen door ...".

Het gebruik van de term "voorgedragen" lijkt aan te geven dat de inrichtende macht die voordracht ook moet aanvaarden. Indien dit niet het geval is, kan beter de term "samengesteld" worden gebruikt.

Aangezien het overleg een subsidiëringsvoorwaarde is, gaat de delegatie in paragraaf 6 te ver; de Executieve kan bijvoorbeeld de bevoegdheden van de schoolraad regelen. Er mag dan ook worden herhaald dat de decreetgever minstens de essentiële regelen in verband met de samenstelling en de bevoegdheden van de schoolraden dient aan te geven.

Vraag is overigens of dit artikel niet moet worden opgenomen in artikel 24, § 2, van de schoolpactwet dat de voorwaarden van subsidiëring vermeldt.

.../...

TITEL IX. - DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD.Artikel 151.

Er wordt niet aangegeven waarom aan de Vlaamse Onderwijsraad, die een adviesraad is, rechtspersoonlijkheid wordt verleend. Dit is slechts nodig indien de raad de vorm van een openbare instelling aanneemt en ten opzichte van derden moet kunnen optreden los van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap.

Bij het tweede lid dient opgemerkt te worden dat de decreetgever niet kan bepalen dat de Onderwijsraad onder de Gemeenschapminister van Onderwijs moet ressorteren. Het komt de Vlaamse Executieve zelf toe haar werkwijze te bepalen. De Onderwijsraad moet bijgevolg ressorteren onder de Vlaamse Executieve, die de ter zake bevoegde gemeenschapsminister aanwijst.

Het bepaalde in het laatste lid is strijdig met artikel 59bis, § 6, tweede lid, van de Grondwet ("De Gemeenschapsraden regelen, ieder wat hem betreft, de bestemming van hun ontvangsten bij decreet") en met artikel 50, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten ("Elke Raad keurt jaarlijks de begroting goed ..."). Het is ook niet in overeenstemming met artikel 161, eerste lid, van het ontwerp. De dotatie moet uiteraard in het begrotingsdecreet worden vastgesteld.

.../...

Artikel 152.

Luidens 1E bestaat de algemene raad van de Vlaamse Onderwijsraad uit 37 werkende en 37 plaatsvervangende leden.

De samenstelling wordt in de punten a) tot g) bepaald. In a) tot e) komen 35 werkende en 35 plaatsvervangende leden voor, in f) de voorzitter (die in de schoot van de algemene raad wordt verkozen : artikel 154, § 4) en in g) de algemeen secretaris en de adjunct-algemeen secretaris (die onder het gezag van de algemene raad het permanent secretariaat leiden en er ook een raadgevende stem in hebben : artikel 158, § 2).

Het 1E, f) kan geschrapt worden aangezien de voorzitter behoort tot één van de leden bedoeld in 1E, a) tot e).

In 1E wordt bepaald dat de twee leden en de drie plaatsvervangers van de afvaardiging van de ambtenaren bedoeld in e) bij unanimité moeten worden voorgedragen door de directieraad van de diensten van de Vlaamse Executieve bevoegd voor onderwijs. Thans is er in de Vlaamse Gemeenschap slechts één directieraad voor alle administraties. Bovendien rijst de vraag wat er gebeurt wanneer één lid van de directieraad zich verzet en er dus geen unanimité kan bereikt worden.

Artikel 155.

Het is niet duidelijk welke de onderlinge relatie en samenwerking zal zijn tussen de verschillende onderdelen van de Vlaamse Onderwijsraad; alleen de bevoegdheidsverdeling

.../...

wordt, zij het zeer vaag, geregeld in artikel 155, § 1, laatste volzin. Die bevoegdheidsverdeling slaat klaarblijkelijk alleen op de bevoegdheden bedoeld in paragraaf 1. Het is dan ook niet klaar welk onderdeel van de Vlaamse Onderwijsraad bevoegd is om de verplichte adviezen, bedoeld in paragraaf 2, te verstrekken.

Indien met "de beleidsnota's en beleidsbrieven aan de Vlaamse Raad" alleen die in verband met het onderwijs worden bedoeld, verdient het aanbeveling dit expliciet te vermelden.

Bij paragraaf 3 moet worden opgemerkt dat de Vlaamse Onderwijsraad, zoals elke publiekrechtelijke rechtspersoon voor het sluiten van overeenkomsten onderworpen is aan de wet van 14 juli 1976 op de overheidsopdrachten.

Artikel 156.

Uit dit artikel blijkt dat de raadpleging van de S.E.R.V. in onderwijsaangelegenheden niet wordt vervangen door de raadpleging van de Vlaamse Onderwijsraad. Ontwerpen in verband met het onderwijs zullen dus voortaan aan beide adviesorganen moeten voorgelegd worden.

Artikel 159.

In paragraaf 1, tweede lid, schrijve men bij voorkeur : "... onderworpen zijn aan dezelfde regels als die welke van toepassing zijn op het personeel van de diensten van

.../...

de Vlaamse Executieve" (zie artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

Uit het bepaalde in paragraaf 1 lijkt te kunnen worden afgeleid dat het administratief personeel door de Vlaamse Onderwijsraad zelf benoemd wordt. Het is niet duidelijk door welk onderdeel van deze raad deze benoemingen zullen worden gedaan.

De afwijking van de statutaire bepalingen voorzien in paragraaf 1, tweede lid, is permanent aldus de gemachtigde en geldt bijgevolg niet enkel voor de eerste benoemingen. Een dergelijke afwijkende bepaling is aanvaardbaar voor primo nominaties, voor zover de basisvoorwaarden voor de werving worden bepaald.

Het permanent karakter van deze afwijking kan evenwel moeilijk worden aanvaard, temeer daar de opgenomen basisvoorwaarden niet genoeg garanties bieden voor de kwaliteiten van de kandidaten (er is bijvoorbeeld geen enkel diplomavereiste, noch enige anciënniteitsvoorwaarde gesteld).

De terbeschikkingstelling van ambtenaren van de diensten van de Vlaamse Executieve (paragraaf 2) is zaak van de Executieve.

Tot slot moet worden opgemerkt dat op de werking van de Vlaamse Onderwijsraad geen toezicht is voorzien, ook niet wat het personeelsbeleid betreft. Vraag is of zulks met de bedoeling van de Vlaamse Executieve overeenstemt.

.../...

Artikel 160.

De regeling betreffende de presentiegelden en de reis- en verblijfkosten voor leden van adviesorganen is opgenomen in het besluit van de Vlaamse Executieve van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de werking en van de presentiegelden en vergoedingen van adviesorganen.

Het kan aanbeveling verdienen bedoeld besluit van toepassing te maken op de personeelsleden van de Vlaamse Onderwijsraad door de vermelding van de Raad toe te voegen aan de in de bijlagen van bedoeld besluit van 14 december

.../...

1983 gegeven limitatieve opsomming van de adviesorganen, waarop de regeling van toepassing is.

Artikel 161.

In het tweede lid schrijve men :

"De dotatie omvat de kredieten voor de werking en de huisvesting van de Vlaamse Onderwijsraad en voor de bezoldiging van zijn personeel".

TITEL X. - DIVERSE BEPALINGEN.

Artikel 169.

In 1E wordt bepaald dat "scholengemeenschappen van het secundair onderwijs worden erkend door de Gemeenschapsminister van Onderwijs".

De taakverdeling in de schoot van de Vlaamse Executieve en de delegatie van bevoegdheid aan haar leden zijn overeenkomstig de artikelen 68 en 69 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zaak van de Vlaamse Executieve zelf. De Vlaamse Raad heeft daarin geen bevoegdheid. Bijgevolg dient in de tekst van het decreet naar de Vlaamse Executieve te worden verwezen.

Een zelfde opmerking geldt met betrekking tot artikel 174 waarbij artikel 28, § 1, 1E, van de wet van 29 mei

.../...

1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving wordt vervangen.

Artikel 173.

Wat de vraag betreft of internaten onderwijsinstellingen zijn voor de toepassing van artikel 17 van de Grondwet en of ze tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren, kan worden volstaan met te verwijzen naar 's Raads advies L. 19.058/1 van 11 mei 1989 over een ontwerp van decreet "betreffende het onderwijs" (Gedr. St., Vlaamse Raad, 1988-1989, nr. 222/1, p. 40).

Artikel 176.

Bij dit artikel wordt onder meer artikel 42 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving vervangen.

Paragraaf 1 richt een commissie op "bestaande uit in dienst zijnde, emeritus- of eremagistraten".

Hierbij mag worden aangestipt dat artikel 2 van de wet van 20 maart 1954 tot wijziging van artikel 232 van de wet van 18 juni 1869 op de rechterlijke inrichting, bepaalt dat de emeritus-magistraten, eremagistraten of plaatsvervangende magistraten, op gelijke voet met de in dienst zijnde magistraten, als lid van commissies, comités, jury's, enz. kunnen worden aangewezen, niettegenstaande elke tegenstrijdige

.../...

bepaling. De uitdrukkelijke vermelding in dit ontwerp van de bedoelde ereleden en emeriti is derhalve geen noodzaak.

In paragraaf 2, tweede lid, schrappe men de woorden "aangeduid door de bevoegde secretaris-generaal" : een dergelijke aanwijzing is immers zaak van de Vlaamse Executieve.

Voor de nieuwe artikelen 43 en 44 geldt, wat de toewijzing van bevoegdheden aan de Gemeenschapsminister van Onderwijs betreft, de opmerking onder artikel 169.

+

Krachtens het nieuwe artikel 43 zou de Gemeenschapsminister van Onderwijs de bevoegdheid krijgen te beslissen of overtredingen van artikel 41 al dan niet voor de bij artikel 42 opgerichte commissie moeten worden gebracht.

Een dergelijke discretionaire seponeringsbevoegdheid doet afbreuk aan de coherentie van de regeling vervat in artikel 42, § 1, 1E, dat op imperatieve wijze de commissie belast met het "geven van een advies met betrekking tot het onderzoek van de overtredingen op artikel 41".

+

Krachtens het nieuwe artikel 44, § 1, bepaalt de Gemeenschapsminister van Onderwijs de sanctie die tegen de verantwoordelijke inrichtende macht kan worden getroffen.

.../...

Het ontwerp laat echter na te bepalen welke andere sancties dan die bepaald in paragraaf 2 kunnen worden getroffen en welk verweer volgens welke procedure daartegen kan worden gevoerd.

Artikel 186.

In paragraaf 1, eerste lid, derde streepje, schrijven men :

"-de betrekking op basis van de telling op 1 februari 1990 nog verantwoord is;".

Artikel 187.

Men passe de nieuwe tekst aan als volgt :

"... maar niet voor de tijdelijke leergangen voor sociale promotie waarvoor het uitwerking heeft op 1 september 1987".

Artikel 190.

Deze bepaling, luidens welke "de in strijd met bestaande wettelijke, decretale of reglementaire bepalingen toegekende wedden en daarmee gelijkgestelde vergoedingen aan personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, werkingsmiddelen en investeringsmiddelen kunnen worden teruggevorderd of in mindering gebracht op de aan het gemeenschapsonderwijs of

.../...

zijn instellingen toegekende werkingsmiddelen", is te algemeen gesteld.

Indien immers de fout voor de geïncrimineerde betaling niet bij de ARGO ligt, is er geen plausibele reden voorhanden om de gelden terug te vorderen op werkingsmiddelen en investeringsmiddelen van deze instelling.

Voorts verdient het aanbeveling, om mogelijke betwistingen te vermijden, de term "gelijkgestelde vergoedingen" minstens in de memorie van toelichting te preciseren.

Artikel 191.

Men herformulere dit artikel op de wijze gesuggereerd bij artikel 61 van het ontwerp.

Artikel 196.

Binnen de hem toegestane termijn heeft de Raad van State, afdeling wetgeving, niet kunnen nagaan of het bepaalde in dit artikel in overeenstemming is met de artikelen 50, § 2 en 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten.

Artikel 197.

.../...

Uit wat aan de Raad van State is meegedeeld mag worden afgeleid dat deze bepaling is bedoeld als een zaak, al naar het geval, van financiering of subsidiëring, waarbij de terugvordering of de aanrekening van ten onrechte uitgekeerde bedragen in de tijd zou worden beperkt.

Indien dat de ware bedoeling van het artikel is - en die wordt bevestigd door het bepaalde in het tweede lid - moet het in die zin worden geherformuleerd.

In geen geval mag uit de ontworpen tekst afgeleid worden dat aan een lid van de Executieve bevoegdheid wordt verleend om gedurende een periode van een jaar vaste benoemingen - dit wil zeggen handelingen met rechtsgevolgen - te vernietigen.

In ondergeschikte orde mag, wat de delegatie van bevoegdheid aan de Gemeenschapsminister van Onderwijs betreft, worden verwezen naar de opmerking onder artikel 169.

Artikel 199.

In paragraaf 2 moet blijkbaar worden gelezen :

"... in een ambt dat overeenstemt met hun graad ...".

Artikel 200.

.../...

Dit artikel, waarover in de memorie van toelichting geen uitleg wordt verstrekt, is quasi gelijklopend met artikel 73, § 1, van het bijzonder ARGO-decreet van 19 december 1988. Alleen de verwijzing naar het in werking treden van artikel 87, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd door de bijzondere wet van 8 augustus 1988, is weggelaten.

De bepaling zou noodzakelijkerwijze tot gevolg moeten hebben dat voormeld artikel 73, § 1, van het ARGO-decreet niet langer meer van toepassing zal zijn.

Artikel 201.

In toepassing van deze bepaling zou artikel 181, waarbij de artikelen 8, 9, 10 en 12 van de gecoördineerde wetten op het lager onderwijs worden opgeheven de dag dat het besluit van de Vlaamse Executieve in werking treedt waarbij uitvoering wordt verleend aan artikel 3, §§ 2 en 3, van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht, uitwerking hebben op 1 januari 1989.

Aangezien het genoemd artikel 181 zelf bepaalt wanneer het in werking treedt, dient de vermelding ervan in artikel 201 te worden geschrapt.

.../...

III. OPMERKINGEN VAN LOUTER WETGEVINGSTECHNISCHE AARD.Artikel 2.

In paragraaf 2, eerste lid, schrijve men : "... het koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 ...".

Artikel 3.

In paragraaf 1 schrijve men : "... van artikel 2 bekomen ...". Dezelfde opmerking geldt voor paragraaf 2, derde lid.

In paragraaf 1 schrijve men : "... voormeld koninklijk besluit nr. 296 van 31 maart 1984 ...".

In paragraaf 2, derde lid, schrijve men : "... , verminderd met de krachtens artikel 32, § 1, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving aan de gesubsidieerde internaten ...".

Artikel 6.

Men stelle de inleidende zin van artikel 6 als volgt :

"... gewijzigd bij de wetten van 11 juli 1973, 17 januari 1974, 7 juli 1976, 22 december 1977, 5 augustus 1978, 8 augustus 1980, 2 juli 1981, 1 augustus 1985 en 1 augustus 1988, de

.../...

koninklijke besluiten nr. 47 van 10 juni 1982, nr. 154 van 30 december 1982, nr. 233 van 22 december 1983 en nr. 413 van 29 april 1986 en de decreten van 5 juli en 20 december 1989 ...".

In het nieuwe artikel 32, § 1, schrappe men de woorden "overeenkomstig het decreet".

Artikel 8.

Men redigere dit artikel als volgt :

"In artikel 12, § 1, tweede lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 462 van 17 september 1986, worden de woorden "in de artikelen 32 en 34" vervangen door de woorden "in artikel 32".

Artikel 9.

Men stelle dit artikel als volgt :

"Worden opgeheven :

1Ede artikelen 32bis en 32ter, gewijzigd bij decreet van 5 juli 1989, en de artikelen 34 en 37, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 413 van 29 april 1986, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving;

.../...

2Eartikel 5bis, tweede lid, 1, gewijzigd bij de wet van 11 maart 1986 en artikel 14, gewijzigd bij de wet van 29 juni 1983, van de wet van 6 juli 1970 op het buitengewoon en geïntegreerd onderwijs;

3E(zoals in het ontwerp);

4Ehet koninklijk besluit van 10 maart 1977 betreffende het toezicht in het kleuter- en lager onderwijs".

Artikel 10.

Men stelle de inleidende zin van dit artikel als volgt :

"Artikel 83 van de herstellwet van 31 juli 1984, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 456 van 10 september 1986 en de wet van 15 december 1986, wordt aangevuld met het volgende lid :".

In het nieuwe artikel 83 schrijve men : "zijn onderwijsinstellingen" en "zijn dotatie".

Artikel 12.

Men stelle de inleidende zin als volgt :

"In artikel 20 van de wetten op het lager onderwijs, gecoördineerd op 20 augustus 1957 en gewijzigd bij de wetten

.../...

van 20 februari 1970 en 23 juli 1982, worden volgende wijzigingen aangebracht :".

Artikel 19.

In artikel 19, 2E, schrappe men de woorden : "Onverminderd de bepalingen van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten" en "van de wet van 29 mei 1959".

Artikelen 20 en 22.

Men schrijve : "... van dezelfde wet, gewijzigd bij het decreet van 5 juli 1989, ...".

Artikel 27.

De inleidende zin van artikel 3, § 1, 2E, van bedoeld koninklijk besluit nr. 65 van 20 juli 1982 moet behouden blijven. Men redigere artikel 27, 2E, van het ontwerp dan ook als volgt :

"2EIn paragraaf 1, 2E, worden a) en b) vervangen door de volgende bepaling :

"a)

b) ...".

.../...

Artikel 33.

Men schrijve in de inleidende zin : "... met uitzondering van de internaten of semi-internaten ...".

Artikel 40.

In de inleidende zin schrijve men : "... de wijze waarop voor de rijksinstituten ...".

Artikel 60.

In de opsomming van op te heffen artikelen in de wet van 19 juli 1971 dient artikel 12, dat slechts opheffingsbepalingen bevat, te worden geschrapt.

Artikel 61.

In de opsomming van op te heffen bepalingen onder 3E dient artikel 10 te worden geschrapt : het werd reeds opgeheven bij de wet van 6 juli 1970.

Men stelle het 5E als volgt :

"5Ehet koninklijk besluit nr. 37 van 20 juli 1967 betreffende de organisatie van het onderwijs in de rijkslagere normaalscholen, gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 77 van 10 november 1967".

.../...

Artikel 75.

In de inleidende zin voege men tussen de woorden "beroepsonderwijs" en "wordt vervangen" de woorden "gewijzigd bij koninklijk besluit van 29 juni 1984" in.

Artikel 77.

In de inleidende zin van paragraaf 1 voege men na de datum "31 december 1949" de woorden "en gewijzigd bij de wetten van 31 juli 1975, 1 augustus 1985 en 1 augustus 1988" in.

Artikel 78.

In de inleidende zin voege men na de datum "31 december 1949" de woorden "en gewijzigd bij de wet van 1 augustus 1985" in.

Artikel 79.

In de inleidende zin voege men na de datum "31 december 1949" de woorden "en gewijzigd bij de wetten van 31 juli 1975, 1 augustus 1985 en 1 augustus 1988" in.

.../...

Artikel 82.

Men voege na "artikel 8" de woorden "gewijzigd bij de wet van 1 augustus 1985" in en na "artikel 10, § 3," de vermelding "gewijzigd bij de wet van 1 augustus 1988".

+

In het opschrift boven artikel 95 (Normen) schrijven men : "Hoofdstuk 5".

Artikel 98.

Men schrijve : "... bedoeld in artikel 96, ...".

+

In het opschrift boven artikel 101 (Overgangs- en slotbepalingen) schrijven men : "Hoofdstuk 6".

Artikel 102.

Men schrijve dit artikel als volgt :

.../...

"De wet van 14 mei 1955 tot regeling van het kunstonderwijs, gewijzigd bij de wet van 19 juli 1971 en het koninklijk besluit van 29 augustus 1966, wordt opgeheven wat het deeltijds kunstonderwijs betreft".

Artikel 107.

In 2E schrijve men : "§ 2, tweede lid, ...".

Artikel 109, 4E.

Men corrigeer het 4E als volgt :

"4E§ 3 wordt vervangen door de volgende tekst :

"§ 3. Voor de inrichtingen ... (voorts zoals in het ontwerp)".

Artikel 116.

Men schrijve: "... wordt aangevuld met een tweede lid luidend als volgt :".

Artikel 122.

In 1E schrijve men : "§ 1 wordt ...".

.../...

Het 3E en het 4E moeten worden samengevoegd als volgt : "in § 8 worden telkens de woorden "of inrichting" geschrapt;".

Artikel 123.

In paragraaf 1 van de nieuwe tekst schrijve men : "... de wet van 11 september 1933 op de bescherming van de titels van hoger onderwijs ...".

Artikel 134.

In de inleidende zin schrijve men :

"In artikel 9 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij decreet van 5 juli 1989, ...".

Artikel 137.

In het tweede lid, b), van de nieuwe bepaling schrijve men : "... door de Vaste Raad bedoeld in artikel 7 van de wet van 7 juli 1970 ...".

.../...

Artikel 142.

Vermits dit artikel een autonome bepaling is en alle voorgaande artikelen wijzigende bepalingen zijn, dient het koninklijk besluit nr. 461 van 17 september 1986 met zijn volledig opschrift te worden vermeld.

Artikel 145.

Vermits artikel 19 van het decreet van 20 december 1989 houdende bepalingen tot uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een wijzigende bepaling is van de schoolpactwet van 29 mei 1959, dient de inleidende zin als volgt te worden gesteld :

"Artikel 12, § 4, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, ingevoegd bij decreet van 20 december 1989, wordt aangevuld met de volgende bepaling :".

Artikel 146.

Men voege de twee zinnen samen als volgt : "... die uitwerking hebben op 1 september 1986, het artikel 145 dat ...".

.../...

Artikel 148.

In de inleidende zin voege men tussen de woorden "de Staat" en "wordt vervangen" de woorden "gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 298 van 31 maart 1984" in.

In het nieuwe artikel 8 schrijve men : "... totaal aantal aanvaardbare lestijden per instelling ...".

Artikel 156.

Men schrijve : "... overeenkomstig artikel 6, § 2, van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen".

Artikel 162.

Men vervange de woorden "zoals gewijzigd" door de woorden "ingevoegd bij het decreet van 5 juli 1989 ...".

Artikel 164.

In het eerste lid van bedoeld artikel 20 dient ook nog het woord "Staat" door "de Vlaamse Gemeenschap" vervangen te worden.

.../...

Artikel 169.

In 1E schrijve men : "het eerste lid van § 2, gewijzigd bij de wet van 18 september 1981, ...".

Artikel 173.

Men schrijve in de inleidende zin :

"In artikel 27, § 1, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 11 juli 1973 en 1 augustus 1985 en bij het decreet van 5 juli 1989, ...".

Artikel 177.

Men redigere dit artikel als volgt :

"Artikel 24, § 3, tweede lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 18 september 1981 en bij decreet van 5 juli 1989, wordt opgeheven".

Artikel 179.

Men schrijve :

"Artikel 30, § 1, van de wetten op het lager onderwijs, gecoördineerd op 20 augustus 1957 en gewijzigd bij de wet van 1 juli 1964, wordt opgeheven".

.../...

Artikel 180.

Men schrijve :

"Een artikel 76bis luidend als volgt, wordt in dezelfde gecoördineerde wetten ingevoegd :

"Artikel 76bis.-

De artikelen 74, 75 en 76 zijn niet van toepassing op de personeelsleden waarvoor uitvoering werd gegeven aan artikel 45, § 9, C of § 9bis van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving".

Artikel 181.

Men schrijve : "De artikelen 8, 9, 10 en 12 van dezelfde gecoördineerde wetten ...".

+

In het opschrift van hoofdstuk 3 schrijve men : "... van het door de Staat ...".

Artikel 182.

Men schrijve : "In artikel 2, § 2, ...".

.../...

Artikel 183.

Men schrijve : "In artikel 3, § 1, ...

1E in 3E worden ...

2E het 5E wordt opgeheven".

+

Men vulle het opschrift van hoofdstuk 4 aan als volgt : "Andere bepalingen".

Artikel 184.

Men vervange in de inleidende zin de woorden "zoals gewijzigd" door "gewijzigd bij de wetten van 31 juli 1984 en 21 juni 1985".

Artikel 193.

In de inleidende zin voege men tussen de woorden "centra" en "wordt vervangen" de woorden "gewijzigd bij koninklijk besluit nr. 467 van 1 oktober 1986" in.

.../...

Artikelen 199 en 200.

Het bijzonder decreet betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs dateert van 19 (en niet 18) december 1988".

GAM.

- 63 -

L. 19.946/1.

YC.

- 63 -

L. 19.946/1.

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: H. COREMANS,	kamervoorzitter,
de Heer	: J. VERMEIRE,	staatsraden,
Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	
de Heren	: G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	: A. BECKERS,	griffier.

De verslagen werden uitgebracht door de H. R. AERTGEERTS,
auditeur en door de H. J. BAERT, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

H. COREMANS.